

טיפול בדבש כנגד זיהומים במערכת הנשימה

RN; Michele, Ian M. Paul, MD, MSc; Jessica Beiler, MPH; Amyee McMonagle
Effect of (L. Shaffer, PhD; Laura Duda, MD; Cheston M. Berlin Jr, MD (2007
Honey, Dextromethorphan, and No Treatment on Nocturnal Cough and Sleep
.Quality for Coughing Children and Their Parents. Arch Pediatr Adolesc Med
.1140-1146:(12)161;2007

מחקר שנערך בביה"ס לרפואה של אוניברסיטת פנסילבניה בשנים 2005-2006 (ראו למעלה),
על אוכלוסיה של ילדים בגילאי שנתיים עד שבע-עשרה שסבלו מזיהומים במערכת-הנשימה,
זיהומים שגרמו לשיעולים, כאבי-גרון וראש ברמה של הפרעה לשנת הילדים (והוריהם), השווה
את יעילות הטיפול בילדים בתרופה מקובלת (Dextromethorphan =DM) לטיפול בדבש
כשקבוצת הביקורת הייתה ללא-טיפול כלל. הטיפול ניתן לפני השינה כשהשינוי בתופעות
בהשפעת הטיפול נאמד על-בסיס דיווח טלפוני של ההורים לנסיינים לגבי הלילה שלפני הטיפול
והלילה שלאחריו.

בכל המדדים, כלומר: תכיפות השיעולים, חומרתם, רמת-ההפרעה שהשיעול גורם לילד, איכות
שנת-הילד ושנת-ההורים, קבוצת הילדים שטופלה בדבש הראתה שיפור גבוה באופן מובהק
ביחס לטיפול התרופתי והקבוצה ללא-טיפול. יותר מזה, אומרים החוקרים, הדבש ולא התרופה
הביא לשיפור ביחס ללא-טיפול. זה מתאים למחקר קודם של אותה קבוצה שהראה כי התרופה
אינה יעילה יותר מאינבו (פלסבו) לטיפול בזיהומים של מערכת-הנשימה העליונה אצל ילדים.

עליונות ויעילות הדבש בטיפול בניסוי זה מוסברת על-ידי תכולת האנטיאוקסידנטים שבו. הדבש
שיושם בניסוי, דבש כוסמת, הוא דבש כהה. הדבשים הכהים ידועים כבעלי תכולה גבוהה של
נוגדי-חמצון. בנוסף, מציינים החוקרים את השפעתו המקומית (Topical) המרגיעה והמשככת
של הדבש כתורמת ליעילותו כנגד הפרעה ואי הנוחות הנגרמת על-ידי השיעולים. אפקט זה
כבר מופיע בהמלצות של ארגון הבריאות העולמי שכולל את הדבש כטיפול מרגיע, בטוח ולא-
יקר לשיעול וגרון כואב, בעיקר אצל ילדים
Department of Child and Adolescent Health. Cough and Cold Remedies for the
,Treatment of Acute Respiratory Infections in Young Children. Geneva
(.Switzerland: World Health Organization; 2001
החוקרים מציינים שתרופת ה- DM הפופולארית והנמכרת מעל-לדלפק (OTC), לא רק
שאינה יעילה, כפי שדווח במחקרים רבים, יש לה גם תופעות-לוואי שלעיתים הן מסוכנות מאוד
וכן נמצאת בשימוש כסם אצל מתבגרים.

לעומת זאת, הדבש הוא בטוח לשימוש וללא כל תופעות לוואי, פרט לסיכון של בוטוליזם אצל
תינוקות מתחת לגיל שנה. עם זאת, החוקרים מציינים כי נמצאו בקבוצת טיפול בדבש מקרים
בודדים של ערנות-יתר, היפראקטיביות והפרעת-שינה.

החוקרים מסכמים ואומרים כי בעוד שיש לתמוך במחקרים נוספים בהמשך לעבודתם, הרי הם
ממליצים לרופאים לשקול את ממצאי מחקר זה (בנוסף למידע שכבר הצטבר בדבר אי-
היעילות, ואף פוטנציאל לתופעות-לוואי קשות, בתרופה המקובלת, DM) המצביעים על יעילות
הדבש כשהם ממליצים למשפחות על טיפול כנגד תופעות והפרעות השיעול.